

SUOMI

ULKOMAISISSA

TIEDOTUSVÄLINEISSÄ 2005

JULKAISIJA: ULKOASIAINMINISTERIÖ 2006

ULKOASUN SUUNNITTELU: HETA MELANTIE

PAINOPAIKKA: JPAINO, HELSINKI

ISBN: 951-724-544-0

PÄRJÄÄMISESTÄÄN SUOMI TUNNETAAN

Suomalaisinta maailmassa on pärjääminen, mikäli on uskominen maailman tiedotusvälineiden Suomi-kirjoittelua vuonna 2005. Maa paistatteli jälleen erilaisten kansainvälisten vertailujen kärjessä. Sen kykyä tuottaa huipputaiteilijoita ja raskaan sarjan rauhantekijöitä hämmästeltiin kaikilla mantereilla. Jossain suomalaisuus näkyi myös sirpaleisina yksityiskohtina: urheilijan nimenä, Nokiana tai paperiteollisuuden lakon aikaisena vessapaperihamstrauksena.

Suomi ulkomaisissa tiedotusvälineissä 2005 on koottu Suomen ulkomaanedustustojen välittämistä mediakatsauksista. Edustustojen tiedotusvälineistä valitsemien aiheiden ja juttuesimerkkien kirjo kertoo, kuinka monipuolisesti Suomi maailmalla nykyisin näkyy. Entisaikojen yhtenäisestä - monesti myös kliseisestä - Suomi-kuvasta ei kannata enää puhua. Tiedotusvälineet nostavat mielellään esiin laajempia teemoja. Suomea käsittelevien juttujen syvyyteen vaikuttaa toki maantieteellinen etäisyys.

Suomen kansainvälisen julkisuuden tähtihetkiä olivat, muiden Pohjoismaiden tavoin, erilaisten kansainvälisten vertailututkimusten julkistamiset. Menestyminen kilpailukykyä, innovaatioita, koulutusta tai lahjonnan vähäisyyttä mittaavissa tutkimuksissa havahdutti kaikkien mantereiden tiedotusvälineet. Toimittajat vierailivat maailman reunalla sijaitsevan pikkumaan luokahuoneissa ja yrityksissä onkimassa selville menestyksen saloja. Suomi oli kätevä vertailukohta, koska monessa maassa käytiin keskustelua maan omasta kilpailuvyvystä, hyvinvointiyhteiskunnasta tai muista kansainvälisten vertailujen aiheista.

"Suomalaisesta mallista" haettiin neuvoa monilla aloilla: ikääntyvien työntekijöiden huomioon ottamisesta, tietotekniikan yhdistämisestä vanhustenhuoltoon, äitiys- ja lastenneuvoloista ja päivähoidosta, jätehuollosta ja kierrätyksestä, pientasuntojen rakentamisesta. "Ahvenanmaan mallia" käytiin katsomassa Israelista ja Intiasta saakka. Suomi alkoi myös kiinnostaa aiempaa enemmän edullisena mutta korkeatasoisena kansainvälisen opiskelijavaihdon mahdollisuutena.

Kansainvälisessä politiikassa vuoden tunnetuimpia suomalaisia oli Aceh- ja Kosovo-neuvotteluja vetänyt presidentti Martti Ahtisaari. Turkissa, Välimerellä ja Balkanilla huomiota saivat Turkin EU-jäsenyyteen myönteisesti suhtautuneiksi koetut suomalaiset, erityisesti "Mustafa Olli", laajentumiskomissaari Olli Rehn. "Erilainen", "luomupresidentti" Tarja Halonen oli myös esillä useissa tiedotusvälineissä.

Talouteen liittyvät Suomi-jutut kertoivat globalisoituvasta maailmasta: yrityskaupoista Suomesta ja Suomeen, suomalaisista yrityksistä ja yritysjohtajista ulkomailla. Taloudellis-kaupallisesta yhteistyöstä ja sen mahdollisuuksista kirjoitettiin erityisesti Lähi-idässä ja Aasiassa. Kanadassa kiinnitettiin huomiota Suomen Venäjä-osaamiseen. Näkyvimpiä olivat korkeaan teknologiaan ja metsäteollisuuteen liittyvät kirjoitukset. Yksittäisistä yrityksistä otsikoita hallitsi edelleen Nokia, jonka siivellä toisen samannimisen yrityksen kumisaapastuotannon loppuminen sai myös huomiota Tansaniaa myöten.

Omanlaisiaan vientituotteita olivat myös oikeusvaltio, demokratia, hyvä hallinto ja tasa-arvo. Näiden alojen hankkeet ja seminaarit saivat hyvin julkisuutta Suomen kehitys yhteistyömaissa ja EU:n twinning-yhteistyömaissa. Esimerkiksi Kroatiaassa mediaa kiinnosti suomalaisten asiantuntija-avulla uudistettava tuomioistuinlaitos, Bulgariassa Suomen humaani vankeinhoitolaitos ja poliisi.

Kulttuuri oli jälleen yksi suomalaisuuden perusilmentymä ulkomailla. Konserttien, näyttelyiden ja kulttuurivierailujen ohella muotoilun vuosi 2005 ja esimerkiksi Kaj Franck tänään -näyttely näkyivät tiedotusvälineissä. Myös suomalainen valokuva ja Taideteollisen korkeakoulun Helsinki School alkoi päästä mediassa hyvin esille. Suomalaisten klassisen musiikin edustajien ja rockyhtyeiden suosio ja sen mukainen näkyvyys tiedotusvälineissä jatkui.

Kiistellympää ja suoranaista kielteistä huomiota Suomi sai metsäpolitiikan ja -teollisuuden sekä ydinvoiman alalla. Ylä-Lapin metsähakkuiden yhteydessä kansainvälinen media kiinnitti huomiota saamelaiden porotalouden harjoittamismahdollisuuksien huononemiseen. Metsä-Botnian

The Washington Postin erikoiskirjeenvaihtaja Robert Kaiser ja Pulitzer-palkittu kuvaaja Lucian Perkins kiersivät Suomea keväällä 2005 kolmen viikon ajan. Tuloksena oli Finland Diary, 24-osainen päiväkirjan muotoinen sarja suomalaisesta yhteiskunnasta. Kaiser ja Perkins kävivät lakkiaisissa ja päiväkodissa, saunassa ja kapakassa, korkean teknologian yrityksissä ja saunakävelyllä. Perkins kertoo pitävänsä erityisesti kuvasta, joka on otettu lakkiaisissa. Tuossa loppukevään suomalaisessa rituaalissa uusien ylioppilaiden suku ja ystävät saavat kestää uuvuttavien valmistusjaispuheiden läpi.

Uruguay-sellutehdashankkeen vastustus näkyi päivittäin argentiinalaisissa ja uruguaylaisissa tiedotusvälineissä. Suomen epämuodikas päätös rakentaa lisää ydinvoimaa oli toimittajien omista mielipiteistä riippuen joko kaukonäköistä tai ympäristövihamielistä. Lähinaapureissa Baltian maissa Suomi-kliseiden arkinen juurevuus todistettiin jälleen, kun parlamentin nurkalla oloaan keventäneet tai muuten vain alastomina kaupunkia katselleet matkamiehet ylittivät uutiskynnyksen. Yleisurheilun maailmanmestaruuskisat liukenivat monissa ulkomaisissa tiedotusvälineissä rankkarsateiden raportointiin ja tulosten luettelemiseen. Mutta ainakin Keniaan kisoista jäi myös jotain pysyvämpää: kisojen aikana kenialaisurheilijalle syntyneen lapsen nimeksi annettiin Helsinki.

Usein Suomi-kuva oli pieninä palasina maailmalla. Kaukaisissakin kolkissa saatettiin tuntea suomalaisten moottoriurheilijoiden tai jalkapalloilijoiden nimiä. Hupipalstoille poimittiin kansain-

välisiltä uutistoimistoilta Latinalaisessa Amerikassa asti tuokiokuvia paperilakon aikaisessa vessapaperipulassa kärvistelleistä suomalaisista. Myös Italian pääministerin Silvio Berlusconi ja Ranskan presidentin Jacques Chiracin letkautukset suomalaisesta ruuasta jäivät elämään omaa elämäänsä jokaisen maanosan tiedotusvälineisiin. Brittimoimittajat kävivät jopa paikan päällä Suomessa selvittämässä, voisiko jossain todella olla huonompaa ruokaa kuin Britanniassa. Omapäiset suomalaiset pääsivät otsikoihin myös noustuaan kapinaan EU:n komission vaatimaa susien suojelua vastaan.

Petri Tuomi-Nikula
osastopäällikkö

Katri Lappalainen
lehdistösihteeri

ulkoministeriön viestintä- ja kulttuuriosasto

SISÄLTÖ

EU-MAAT

ALANKOMAAT	5
BELGIA	6
ESPANJA	10
IRLANTI	11
ISO-BRITANNIA	12
ITALIA	14
ITÄVALTA	17
KREIKKA	19
KYPROS	20
LATVIA	21
LIETTUA	23
LUXEMBURG	24
PORTUGALI	24
PUOLA	26
RANSKA	27
RUOTSI	28
SAKSA	31
SLOVAKIA	33
SLOVENIA	34
TANSKA	36
TSHEKKI	37
UNKARI	39
VIRO	41

MUU EUROOPPA

BULGARIA	46
ISLANTI	47
KROATIA	48
NORJA	50
ROMANIA	51
SERBIA JA MONTENEGRO	52
SVEITSI	55
TURKKI	55
UKRAINA	56
VENÄJÄ	58

POHJOIS-AMERIikka

KANADA	61
YHDYSVALLAT	63

LATINALAINEN AMERIikka

ARGENTIINA	64
BRASILIA	65
CHILE	67
MEKSIKO	67
NICARAGUA	69
PERU	70
URUGUAY	71
VENEZUELA	71

AASIA JA OSEANIA

AUSTRALIA	73
ETELÄ-KOREA	73
FILIPPIINIT	74
INDONESIA	75
INTIA	75
JAPANI	77
KIINA	79
MALESIA	81
NEPAL	82
PAKISTAN	83
SINGAPORE	83
THAIMAA	85
VIETNAM	86

LÄHI-ITÄ JA POHJOIS-AFRIikka

ALGERIA	87
ARABIEMIRAATTIEN LIITTO	87
EGYPTI	88
IRAN	88
ISRAEL	88
JORDANIA	89
KUWAIT	89
LIBANON	90
MAROKKO	90
SAUDI-ARABIA	91
SYRIA	91
TUNISIA	91

MUU AFRIikka

ETELÄ-AFRIikka	93
ETIOPIA	93
KENIA	93
MOSAMBIK	94
NAMIBIA	95
NIGERIA	96
SAMBIA	96
TANSANIA	97